

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2018, NUMMER 5

Datum	14 februari 2018
Van	College B&W
Behandeld door	S. Mateman
Doorkiesnummer	030 – 28 66237
E-mailadres	s.mateman@utrecht.nl
Kenmerk	5085208
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2018 nummer 5 van Sander van Waveren en Heleen de Boer van 16 januari 2018 over Uitvoering Besluit bijstandverlening Zelfstandigen.

De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Kan het college aangeven hoeveel BBZ-trajecten de afgelopen 5 jaar gestart zijn en wat de uitstroompercentages daarvan zijn naar ondernemerschap, loondienst en terugval naar een uitkering?

Antwoord 1

Ja, het aantal gestarte voorbereidingstrajecten sinds de start van de registratie in 2014 is 169. Om privacytechnische redenen is het voor het college niet mogelijk om op basis van registraties vast te stellen of deze trajecten geëindigd zijn in ondernemerschap of loondienst. Van het genoemde aantal mensen dat een voorbereidingstraject is gestart, zijn er 13 nog bezig met hun traject. 88 personen hebben op dit moment een bijstandsuitkering (het merendeel van deze 88 is nooit uit de bijstand geweest).

Het college bereidt een kwalitatief onderzoek voor onder ex-deelnemers aan de voorbereidingstrajecten, om zicht te krijgen op de duurzaamheid van de opgestarte bedrijven.

Vraag 2

Hoe verhouden deze cijfers zich tot andere vergelijkbare gemeenten en landelijke percentages?

Antwoord 2

Er zijn geen cijfers van andere gemeenten bekend over het Bbz.

Landelijk is het aantal mensen dat een beroep doet op het Bbz in de periode 2013-2015 gedaald met 19%. Volgens het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK) is het aantal bijstandsaanvragen door ondernemers in het afgelopen jaar echter niet gedaald.

In de uitkeringsstatistieken van CBS wordt Bbz niet apart onderscheiden maar opgenomen in de cijfers over de bijstand. Alleen bij een specifiek onderzoek naar het Bbz, zoals in 2017 het CBS onderzoek naar de achtergrondkenmerken van Bbz-ontvangers, wordt er apart gerapporteerd over Bbz.

Vraag 3

Hanteert het college streefcijfers voor de BBZ? Zo ja welke, zo nee waarom niet?

Antwoord 3

Nee, niet specifiek. De Bbz-regeling dient juist als instrument richting duurzame uitstroom middels ondernemerschap (starters) ingezet te worden. Hierdoor wordt de uitstroom uit de bijstand bevorderd. Daarnaast wordt de Bbz-regeling ingezet voor bestaande ondernemers om daarmee instroom in de bijstand tegen te gaan. Door een intensievere promotie van de Bbz-regeling kan uitstroom uit de bijstand worden bevorderd.

Vraag 4

Hoe lang is de doorlooptijd van een gemiddelde BBZ-aanvraag? Zit daar veel verschil in? Hanteert het college een norm voor de doorlooptijd van een aanvraag?

Antwoord 4

In de registratie wordt alleen bijgehouden of de afhandelingstermijn binnen de wettelijke termijn van 13 weken valt of niet. Deze termijn kan worden verlengd als nog niet alle benodigde informatie is verstrekt. De Bbz-aanvragen worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.

Vraag 5

Hoe zijn de BBZ-aanvragen (en toekenningen) over de verschillende wijken verspreid?

Antwoord 5

De verdeling van aanvragen en toekenningen over de verschillende wijken was over heel 2016() als volgt:*

<i>Wijk</i>	<i>Afwijzingen</i>	<i>Toekenningen</i>	<i>Totaal aanvragen</i>
<i>Binnenstad</i>	<i>3</i>	<i>19</i>	<i>22</i>
<i>Leidsche Rijn</i>	<i>8</i>	<i>13</i>	<i>21</i>
<i>Noordoost</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>23</i>
<i>Noordwest</i>	<i>15</i>	<i>17</i>	<i>32</i>
<i>Oost</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>16</i>
<i>Overvecht</i>	<i>20</i>	<i>26</i>	<i>46</i>
<i>Vl.-De Meern</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>16</i>
<i>West</i>	<i>8</i>	<i>17</i>	<i>25</i>
<i>Zuid</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>17</i>
<i>Zuidwest</i>	<i>16</i>	<i>21</i>	<i>37</i>
<i>Eindtotaal</i>	<i>102</i>	<i>153</i>	<i>255</i>

() Nog niet alle aanvragen van het jaar 2017 zijn afgehandeld. Wel is al duidelijk dat het aantal toekenningen en de verdeling van de toekenningen over de wijken in 2017 een vergelijkbaar beeld geeft als in 2016.*

Vraag 6

Kan het college schetsen hoeveel mensen zich aanmelden voor de informatiebijeenkomsten over de BBZ en hoeveel daarvan uiteindelijk een formeel verzoek indienen?

Antwoord 6

Er melden zich ongeveer 15 mensen per week aan. Er wordt niet bijgehouden hoeveel daarvan uiteindelijk een aanvraag indienen. Zoals ook uit het antwoord op vraag 5 blijkt worden er op jaarbasis ongeveer 250 BBZ-aanvragen ingediend.

Vraag 7

Hoe verhoudt de BBZ zich in Utrecht tot andere re-integratie-instrumenten in een kosten-batenanalyse? Hoeveel overhead is er met een BBZ-aanvraag gemoeid?

Antwoord 7

De baten van Bbz (evenals van andere re-integratie-instrumenten) zijn lastig te bepalen. De enige evidente baten zijn de teruggevorderde bedrijfskredieten en teruggevorderde uitkeringen

levensonderhoud. In een landelijk onderzoek door Ecorys uit 2010 ("BBZ 2004 uit het startblok") is wel geconstateerd dat het Bbz een goedkoop en duurzaam uitstrooinstrument is.

De kosten van een aanvraag voor een periodieke uitkering variëren van € 580,- tot € 870,- afhankelijk van of er een extern advies benodigd is. Dit betreft personeelskosten, exclusief de kosten van het eventuele externe adviesrapport.

Vraag 8

Hoe zorgt het college dat inwoners die een aanvraag willen doen op maat geholpen en begeleid worden? Is de dienstverlening ook als loketfunctie beschikbaar? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Ondernemers kunnen zich via de website van de gemeente aanmelden voor een collectieve voorlichtingsbijeenkomst. De ene week wordt er voorlichting gegeven aan startende ondernemers en de andere week aan gevestigde ondernemers. Bij deze voorlichting lichten we de Bbz-regeling toe, bespreken we de procedure besproken en hoe een aanvraag in te dienen. Na afloop van de voorlichting kunnen ondernemers in een individueel gesprek de persoonlijke situatie met een medewerker van Bureau Zelfstandigen bespreken. In uitzonderlijke situaties is er geen aanmelding voor de voorlichting nodig. Dan wordt er een afspraak op kantoor gemaakt dan wel een afspraak voor een huisbezoek. De loketfunctie is hiermee wel beschikbaar.

Vraag 9

In hoeverre past de gemeente maatwerk toe om aan te sluiten bij de beschikbare informatie van de startende ondernemer?

Antwoord 9

Door te ondersteunen bij het verzamelen van omzetgegevens en/of jaarcijfers indien die nog niet beschikbaar zijn. Bureau zelfstandigen vraagt de nog ontbrekende en de relevante gegevens van de startende ondernemer op.

Vraag 10

Hoeveel instroom in de BBZ komt uit de bijstand of andere uitkeringen en hoeveel komt van bestaande ondernemers die hun inkomsten zien teruglopen?

Antwoord 10

De verhouding tussen het aantal aanvragen voor Bbz-uitkeringen levensonderhoud door startende ondernemers en door gevestigde ondernemers was in 2016 acht staat tot vijf.

Vraag 11

Hoe zorgt het college dat inwoners die als ondernemer hun inkomsten onder het minimum zien terugvallen op de hoogte zijn van de mogelijkheden van de BBZ?

Antwoord 11

Via algemene voorlichting op de website (www.utrecht.nl/ondernemen/geldzaken), maandelijkse voorlichtingsbijeenkomsten in de wijk samen met Menzing & Partners en Over Rood, en door aanwezig te zijn bij evenementen als de jaarlijkse Utrechtse Startersdag. Tevens is het college bezig met een verkenning hoe we deze doelgroep nog beter kunnen bereiken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen 'Uitvoering BBZ'

Sander van Waveren (CDA) en Heleen de Boer (Groenlinks)

Het Besluit bijstandverlening Zelfstandigen biedt mensen de mogelijkheid om via het ondernemerschap uit de bijstand te komen. Uit cijfers van het CBS blijkt dat het een succesvol instrument is, met een relatief hoge uitstroom¹. 52% van de ontvangers gaat als zelfstandig ondernemer verder, als uitstroom naar loondienst wordt meegerekend komt het zelfs op 61% uit.

De fracties van CDA en Groenlinks zijn er dan ook voorstander van om dit middel – waar het past – actief in te zetten.

De praktijk in de gemeente Utrecht lijkt het echter niet altijd makkelijk te maken om van de regeling gebruik te maken. Zo worden documenten gevraagd zoals jaarrekeningen, die niet altijd beschikbaar zijn, of vergunningen of contracten die logischerwijs pas worden geregeld als de uitkering is toegekend². Vaak zijn aanvragers uitstekend in staat om zelfstandig te werken, maar niet om een bedrijfsplan op papier te zetten, dat aan de gemeentelijke eisen voldoet – dit wordt dan, omdat het moet, door iemand anders gedaan, maar heeft nauwelijks relatie tot de ondernemingspraktijk. De gemeentelijke website stuurt op contact via de website en digid, informatiebijeenkomsten zijn pas toegankelijk na het invullen van een uitgebreid formulier.

In de gemeentelijke verantwoording, monitors en rapportages is weinig te vinden over de werking van de BBZ. In antwoord op mondelinge vragen van Heleen de Boer (GL) van 26 januari 2017 stelde het college dat de instroom stabiel was of licht stijgend.

Wij hebben over de BBZ nog de volgende vragen:

1. Kan het college aangeven hoeveel BBZ-trajecten de afgelopen 5 jaar gestart zijn en wat de uitstroompercentages daarvan zijn naar ondernemerschap, loondienst en terugval naar een uitkering?
2. Hoe verhouden deze cijfers zich tot andere vergelijkbare gemeenten en landelijke percentages?
3. Hanteert het college streefcijfers voor de BBZ? Zo ja welke, zo nee waarom niet?
4. Hoe lang is de doorlooptijd van een gemiddelde BBZ-aanvraag? Zit daar veel verschil in? Hanteert het college een norm voor de doorlooptijd van een aanvraag?
5. Hoe zijn de BBZ-aanvragen (en toekenningen) over de verschillende wijken verspreid?
6. Kan het college schetsen hoeveel mensen zich aanmelden voor de informatiebijeenkomsten over de BBZ en hoeveel daarvan uiteindelijk een formeel verzoek indienen?
7. Hou verhoudt de BBZ zich in Utrecht tot andere re-integratie-instrumenten in een kosten-batenanalyse? Hoeveel overhead is er met een BBZ-aanvraag gemoeid?
8. Hoe zorgt het college dat inwoners die een aanvraag willen doen op maat geholpen en begeleid worden? Is de dienstverlening ook als loketfunctie beschikbaar? Zo nee, waarom niet?
9. In hoeverre past de gemeente maatwerk toe om aan te sluiten bij de beschikbare informatie van de startende ondernemer?
10. Hoeveel instroom in de BBZ komt uit de bijstand of andere uitkeringen en hoeveel komt van bestaande ondernemers die hun inkomsten zien teruglopen?

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2017/18/rapportage-achtergrondkenmerken-bbz-ontvangers>

² https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/werk-en-inkomen/Aanvraagformulier_Bijstand_zelfstandigen.pdf

11. Hoe zorgt het college dat inwoners die als ondernemer hun inkomsten onder het minimum zien terugvallen op de hoogte zijn van de mogelijkheden van de BBZ?